

Audit

VVV Venlo

Auditteam Voetbal en Veiligheid

0-meting | april 2010

Audit

VVV Venlo

Auditteam Voetbal en Veiligheid

0-meting | april 2010

In opdracht van

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid

Met dank aan

VVV-Venlo

Gemeente Venlo

Openbaar Ministerie

Regiopolitie Limburg-Noord

Illustraties en vormgeving

Marcel Grotens, Bureau Beke

Onderzoeksteam en rapportage

Jan Bos

Edward van der Torre

Ayhan Akgul

Peter Schenk

© Den Haag, april 2010

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Club, supporters en infrastructuur	7
3. Voetbalveiligheid: samenwerking en inzet	15
4. Hoofdconclusies en aanbevelingen	22
Bijlage - verantwoording Audit	24

1. Inleiding

Van Auditteam Voetbalvandalisme naar Auditteam Voetbal en Veiligheid

In 2003 stelde het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het landelijk Auditteam Voetbalvandalisme in, dat op grond van artikel 2a van het Instellingsbesluit van 13 augustus 2003 (en gewijzigd op 15 december 2006) de volgende taakstelling kreeg:

- bij ingrijpende incidenten van voetbalvandalisme in Nederland een kortlopend feitenonderzoek te doen;
- onderzoek te verrichten naar het voorkómen van incidenten.

Daarnaast was het op grond van art. 3 in het (gewijzigd) Instellingsbesluit mogelijk om onderzoek te verrichten op verzoek van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), of op verzoek van de burgemeester van de betreffende regio, waar zich ingrijpende incidenten voordeden (in overleg met BZK). Ook kon het Auditteam op eigen initiatief besluiten tot het verrichten van onderzoek (eveneens in overleg met BZK).

Het onderzoek richtte zich op de lokale 'voetbalvierhoek', bestaande uit gemeente, politie, Openbaar Ministerie (OM) en de Betaald voetbalorganisatie (BVO). Het Auditteam Voetbalvandalisme deed vijf jaar lang actief onderzoek en sloot in 2008 af met een eindrapport.

Sinds eind april 2009 is het voorzitterschap van het Auditteam Voetbalvandalisme overgenomen door Annemarie Jorritsma en is de naam van het Auditteam gewijzigd in het Auditteam Voetbal en Veiligheid. De overige leden van het Auditteam zijn: Gerard Beelen, Henk Wooldrik, Gerrie Ruijs, Mirjam Salet en Peter van Zunderd. De Interdisciplinaire stuurgroep voetbalvandalisme en voetbalgeweld heeft in 2008 de taken van het Auditteam geherformuleerd.

De hoofddoelstelling van het nieuwe Auditteam is om voor de komende twee jaar op grond van audits concreet advies en aanbevelingen te geven aan de lokale voetbalvierhoek over de aanpak van voetbalvandalisme en voetbalgeweld. Samen met de betrokken partijen wordt de (tussen)balans opgemaakt. Hierbij ligt de focus op de voortgang van de landelijke beleidsprioriteiten op lokaal niveau. Ook zal in kaart worden gebracht hoe de veiligheidsorganisatie en de fysieke infrastructuur zijn afgestemd op het profiel van de supporters en op het risiconiveau van de wedstrijden. Net als in het verleden zullen grootschalige incidenten rondom het voetbal – op eigen initiatief of indien daartoe wordt verzocht – ook in onderzoek worden genomen. De onderzoeken en audits worden uitgevoerd door een onderzoeksteam, bestaande uit onderzoekers en praktijkdeskundigen.

Werkwijze bij een audit

Door het onderzoeksteam wordt tweemaal een wedstrijdbezoek afgelegd, waarbij geobserveerd wordt aan de hand van een observatielijst. De wedstrijden worden zowel vanuit de 'clublijn' als vanuit de 'politielijn' bekeken. Daarnaast vinden per organisatie (groeps)interviews plaats met vertegenwoordigers van partijen uit de lokale vierhoek. Tot slot worden relevante documenten, zoals het veiligheidsconvenant, draaiboeken en uitdraaien van het VVS bestudeerd c.q. geanalyseerd.¹ Het geheel mondt uit in een openbare rapportage.

Uitgangspunten omtrent veiligheid

Veiligheid is een essentiële factor voor het bestuur van een voetbalclub: sfeer en veiligheid zijn basisvoorwaarden. Sfeer en veiligheid helpen bij het aantrekken van supporters en sponsors. Zodra de veiligheid op een acceptabel niveau is gebracht, kunnen redelijke wensen van (fanatieke) supporters worden ingewilligd. De veiligheid bij voetbalwedstrijden wordt in onderlinge samenhang bepaald door supporters (aard en aantal), de veiligheidsorganisatie, de fysieke infrastructuur en veiligheidsmaatregelen. Voetbalveiligheid vergt dan ook samenspel in de vierhoek van gemeente, politie, OM en BVO.

Voor zover mogelijk worden ook (vertegenwoordigers van) de supporters in de afstemming met de BVO betrokken, doch zij bepalen niet (mede) het beleid.

¹. Zie voor de onderzoeksverantwoording de bijlage.

2. Club, supporters en infrastructuur

Op hoofdlijnen: twee perspectieven op de veiligheidssituatie

- 2.1 VVV-Venlo heeft de laatste jaren enkele keren de eerste divisie omgeruild voor de eredivisie. Het seizoen 2010-2011 is het tweede achtereenvolgende seizoen op het hoogste niveau. Het seizoen 2009-2010 was succesvol. De club handhaafde zich rechtstreeks, dus zonder nacompetitie te spelen, in de eredivisie. Deze prestaties zijn een enorme vooruitgang ten opzichte van de situatie ongeveer tien jaar geleden. In die periode bungelde VVV-Venlo onderaan de eerste divisie. De ommekeer is dus fors en valt toe te schrijven aan doortastend clubbestuur, waarbij het bestuur gebruikmaakt van de geografische ligging: "ver genoeg van Eindhoven" en vanuit Limburg en delen van Brabant beter bereikbaar dan betaald voetbalclubs die dieper in Limburg liggen. De club en stad kennen ook een Duits achterland, waarmee Venlo sociaal en economisch is verweven. Dit bleek ook tijdens onze observaties op wedstrijddagen in het centrum van Venlo: veel Duits winkelend publiek, Duitstalige verkoopsters en Duitse taal in allerhande reclame-uitingen.

De bestuurlijke prestaties kunnen rekenen op stevige waardering van supporters. Supporters die we spraken, zeiden dat ze het soms niet kunnen geloven als ze de ranglijst van een decennium geleden erbij pakken. Deze grondhouding van supporters naar club en bestuur is gunstig voor het gedrag van de VVV-supporters. We zoomen er straks nader op in, maar het overgrote deel is tevreden en gedraagt zich goed. Terwijl we dit schrijven, is er wel gemopper. De club heeft veel geld verdiend met de verkoop van topspeler Keisuke Honda en is – wat de financiën betreft – één van de meest gezonde clubs in de eredivisie. De supporters willen dat er spelers worden gekocht, bij voorkeur – hoe kan het ook anders – een 'scorende spits', omdat de club de competitie zwak is begonnen.

- 2.2 De essentie van onze bevindingen bestaat uit twee verhalen en beelden² waarvan we bij ons veldwerk kennis hebben genomen. Die verhalen en beelden staan opmerkelijk ver uit elkaar en leggen de nadruk op bepaalde elementen van de feitelijke situatie waarin VVV-Venlo zich bevindt.

Het bestuurlijke en politieke verhaal luidt op hoofdlijnen als volgt.³ VVV-Venlo is omhoog geschoten op de vaderlandse voetballadder. De club ontvangt diensgevolge veel thuis supporters en uitsupporters van alle eredivisieclubs. Bij de snelle technische, bestuurlijke en financiële ontwikkelingen binnen de club is het veiligheidsbeleid volgens met name het stadsbestuur achterop geraakt of gebleven. De huidige infrastructuur vergt onder meer vanwege een lastige ligging van het stadion (zie verderop) alertheid en daadkracht.

Omdat het nu aan die daadkracht ontbreekt, is het noodzakelijk dat elke wedstrijd wordt geclassificeerd als B-wedstrijd en is de gehanteerde politie-inzet

². Die beelden gaan ook over supporters en ze keren door de hele rapportage heen terug. Daarom stellen we ze bij het begin van het rapport aan de orde.

³. Het gaat hier dus om beelden en niet om feitelijke constatering.

noodzakelijkerwijs zeer stevig. In het nieuwe stadion (de bouw daarvan moet nog beginnen) wordt de infrastructuur anders – veel beter – en dan dient de club het veiligheidsbeleid op orde te hebben, zo wordt geredeneerd door met name het stadsbestuur. Er is dan een andere strategie mogelijk, maar tot die tijd zijn er te veel veiligheidsrisico's om van het gehanteerde regime af te wijken.

Het andere verhaal (van de veiligheidsorganisatie van de club) klinkt heel anders. Het risicoprofiel van de VVV-supporters is laag. Dat geldt ook voor het overgrote deel van de uitsupporters als ze naar Venlo reizen: 'VVV uit' is gewoon een leuke wedstrijd, of zomaar een wedstrijd. Dit seizoen is in feite alleen de wedstrijd tegen Roda JC bij voorbaat bijzonder. De veiligheidsorganisatie van VVV-Venlo is in hoge mate op orde en er bestaat een goede band met de supporters, waardoor er veel informatie beschikbaar is en de situatie goed valt te beheersen. Het probleem met (uit)supporters is voornamelijk een fysiek of infrastructureel vraagstuk. De huidige politie-inzet is hoog en is gebaseerd op beelden van supporters, die niet worden herkend door medewerkers van de veiligheidsorganisatie van de club. Deze medewerkers zouden hun verhaal en ervaringen graag inbrengen bij de risicoanalyse die ten grondslag ligt aan regime en politie-inzet, maar ze vinden dat ze daar geen enkele invloed op hebben. Ze krijgen van veel supporters te horen dat de massale en zichtbare aanwezigheid van politie een onprettig en onwerkelijk gevoel geeft. Supporters die we spraken bij de wedstrijd VVV-Venlo – FC Twente toonden zich in elk geval verbaasd over de mate van politie-inzet, inclusief een fors aantal ME-voertuigen.

- 2.3 De verhalen laten goed zien dat Venlo deels wel en deels ook juist geen zogenoemde voetbalvierhoek kent waarin bestuur, justitie, politie en club strategisch en beleidsmatig samenwerken. Het Convenant Betaald Voetbal Venlo seizoen 2010-2011 is ondertekend door de vier partijen en schrijft voor dat er tenminste twee keer per jaar overleg wordt gevoerd in vierhoeksverband. Er is ook goed en constructief overleg tussen met name de gemeente en de club bij de besluitvorming over een nieuw stadion. Dit wijst op afstemming en samenwerking in de voetbalvierhoek. Hier staat tegenover dat onze gesprekspartners erop wijzen dat de driehoek – de burgemeester voorop – de risicocategorie van elke thuiswedstrijd (ruim van tevoren) vaststelt op tenminste risico B. Het is daarbij cruciaal dat uitsupporters worden afgeschermd van de thuisupporters en worden geweerd uit de stad Venlo. De risicoanalyse op wedstrijdniveau en de precieze (en stevige) politie-inzet worden eenzijdig vastgesteld door de politie. De veiligheidscoördinator (VC) van de club beschikt niet over de risicoanalyses van de wedstrijden. Voorts blijkt het Openbaar Ministerie op grote afstand te staan van voetbalbeleid en voetbalwedstrijden. Niemand van het OM woont de thuiswedstrijden bij, hoewel het risico wordt geschat op 'B'. Er is in Venlo op beleidsniveau geen periodiek overleg van de voetbalvierhoek. De afstemming met de club vindt met name op wedstrijdniveau plaats. Er is geen beleidsoverleg over risicoanalyses, opgedane ervaringen en de inzet van (politie)personeel.
- 2.4 De twee verhalen (zie 2.2) resulteren in uiteenlopende beelden van supporters. Er bestaat nog wel overeenstemming over het feit dat de ruime meerderheid van de VVV-supporters zich goed gedraagt. De beelden over de harde kern, die

bestaat uit de Casual Crew Venlo (CCV) en de zogenoemde Tunnelgroep, lopen uiteen.

Volgens het eerste beeld (van de veiligheidsorganisatie van de club) is veel, zo niet alles, onder controle. De veiligheidsorganisatie van de club had tot twee jaar geleden het nodige te stellen met de CCV, onder meer omdat de CCV zelf een bus huurde om naar uitwedstrijden te reizen. De VC van de club heeft hier in overleg met busondernemers een einde aan gemaakt. De CCV reist niet meer – zeker niet als groep – naar uitwedstrijden. Ze zijn als het ware opgegaan in supportersgroepen. Ook bij thuiswedstrijden is dit de trend. Als ze naar wedstrijden komen, worden ze onmiddellijk gespot en aangesproken. Dit haalt hen uit de anonimiteit en dat werkt. De zogenoemde Tunnelgroep houdt zich in het stadion bij wedstrijden op bij de spelerstunnel. Ook zij zijn in beeld en er staan altijd stewards bij hen in de buurt. De harde kern is onder controle, zeker in de stadions, ook bij uitwedstrijden. Stille getuige is het geringe aantal incidenten, aanhoudingen of stadionverboden bij VVV-Venlo. Het Openbaar Ministerie meldt dat er zelden of nooit incidenten zijn, zeker geen geweldsincidenten. Vanwege het geringe aantal incidenten heeft het Openbaar Ministerie besloten de thuiswedstrijden niet bij te wonen.

Het tweede beeld is dat er wel degelijk relevante risico's bestaan. Dit is het beeld dat ons wordt geschetst door het beleidsniveau van de politie en dat we deels ook aantreffen in wedstrijddraaiboeken. Volgens dit beeld zijn de CCV en de Tunnelgroep meer dan lastige groepen van in totaal maximaal 30 personen. Er is verwevenheid tussen de harde kern en zogenoemde *lonsdalers* uit Venlo en Venray. Deze groepen hebben enkele geijkte stamkroegen in Venlo. Aan het eind van het seizoen 2009-2010 signaleert de politie een "gespannen sfeer" en stelt dat de CCV enkele keren uit is geweest op een confrontatie met de politie, maar "tot op heden zijn er geen noemenswaardige geweldsincidenten geweest". De politie spreekt van een rechtsextremistische harde kern, met een leider, ongeveer 8 sleutelpersonen en 50 tot 90 meelopers. Deze zijn "in beeld".

- 2.5 Juist vanwege de uiteenlopende perspectieven op het supportersgedrag en de daarmee gepaard gaande risico's is het interessant om te bezien hoe de VVV-aanhang zich – getuige de verslaglegging in het VoetbalVolgSysteem (VVS) – in de seizoenen 2008-2009 (eerste divisie) en 2009-2010 (eredivisie) heeft gedragen bij thuiswedstrijden. Op hoofdlijnen is dit gedrag gewoonweg goed. Verreweg de meeste thuiswedstrijden verlopen goed of nagenoeg rimpelloos, met hooguit enkele geïsoleerde verwijderingen of aanhoudingen (b.v. inzake belediging). Bij enkele wedstrijden (4 wedstrijden in 2008-2009 en 2 wedstrijden in 2009-2010) doen zich beperkte incidenten voor. Er is sprake van 'derbygedrag' bij drie andere wedstrijden. Het goede gedrag zou, uiteraard, mede het product kunnen zijn van de zeer forse politie-inzet.

In het seizoen 2008-2009 was het gedrag van het thuispubliek van VVV-Venlo goed bij de thuiswedstrijden tegen: Go Ahead Eagles; FC Zwolle; FC Den Bosch; FC Oss; FC Volendam; Telstar; BV Veendam; AGOVV; RBC Roosendaal; FC Eindhoven; Cambuur Leeuwarden; FC Haarlem en FC Omniworld. Dit goede gedrag was ook te zien bij thuiswedstrijden in de eredivisie in het seizoen 2009-2010 tegen: ADO Den Haag; FC Groningen; Heracles Almelo; Ajax, NAC Breda; Sparta Rotterdam; Feyenoord; SC Heerenveen; Vitesse; FC Utrecht; PSV; FC Twente en N.E.C..

In het eerste divisie seizoen deden zich kleine incidenten voor bij thuiswedstrijden tegen SC Excelsior (rookbom, lastig en opruiend gedrag harde kern VVV); FC Dordrecht (groepje VVV-supporters daagt uitsupporters uit); Helmond Sport (provocaties naar uitsupporters, m.n. in het stadion). In eredivisie seizoenen 2009-2010 was dit het geval bij de wedstrijd tegen AZ (kleine confrontatie met AZ-supporters in het centrum van Venlo, voorafgaand aan de wedstrijd). In beide seizoenen deden zich beperkte incidenten voor bij de wedstrijden tegen (het ook gepromoveerde) RKC Waalwijk. Op 12 december 2009 schiet iemand van buiten het stadion, tijdens de wedstrijd, een vuurwerkpijl het stadion in, naar het gastenvak. Op 24 september 2008 wordt er ook een pijl het stadion in geschoten, bij de thuiswedstrijd tegen FC Volendam. Er waren incidenten (o.a. oploop richting uitsupporters) – “derbygedrag” – bij de streekderby's tegen Fortuna Sittard (28 november 2008), MVV (4 december 2008) en Roda JC (18 oktober 2010).

Aan het einde van het seizoen 2009-2010 telt de aanhang van VVV-Venlo dertien stadionverboden, waarvan er tien zijn aangemeld door het OM en drie door de club.

- 2.6 Er bestaan dus twee verschillende perspectieven op supporters- of hardekern-connecties. Over en weer worden afwijkende verhalen verteld die van invloed zijn op de maatregelen die afzonderlijke partijen nemen en die doorwerken in oordelen over het optreden van partners. Politierespondenten spreken over incidenten en risico's. De veiligheidsorganisatie van de club weet niet over welke incidenten of risico's het gaat. Hoewel de Venlose situatie overzichtelijk genoeg is om onder vierhoekspartners een gedeeld beeld te vormen over (probleem)supporters en incidenten, gebeurt dit nu niet.
- 2.7 Elke thuiswedstrijd van VVV-Venlo kent een risicoclassificatie B: verhoogd risico. De driehoek vindt dit noodzakelijk. De veiligheidsorganisatie van de club vindt het onnodig. Voor elke wedstrijd geldt een auto- en/of buscombi. Zo'n combiregeling heeft een logistiek voordeel vanuit veiligheidsoogpunt: de auto's of bussen worden op een afgeschermd deel van de parkeerplaats geparkeerd, waarna de uitsupporters naar het uitvak worden geleid. Zo worden uit- en thuisupporters afgeschermd en kunnen uitsupporters – die de wedstrijd bezoeken – het centrum van Venlo niet in.
- De veiligheidsorganisatie van de club ziet ook nadelen. Er worden zulke verregaande beperkingen opgelegd aan uitsupporters dat de neiging om deze te omzeilen, toeneemt, te meer omdat het omwissel- en opstaperegime omslachtig is. Het ontduikgedrag kan ertoe leiden dat supporters zonder kaartje naar Venlo reizen en dat supporters kaartjes kopen voor andere delen van het stadion.

Veiligheidsmedewerkers van de club vragen zich af waarom supporters van nette clubs niet eerst naar het centrum zouden mogen gaan voordat ze de wedstrijd bezoeken. Er zou in de driehoek een taboe rusten op dit thema.

De Venlose standaard – “B-classificatie” en altijd een “combi” – staat op gespannen voet met het beleidskader voetbalvandalisme dat vraagt om meer maatwerk. De veiligheidssituatie staat het toe om een categorie thuiswedstrijden van VVV te classificeren als A-wedstrijd.

Infrastructuur

- 2.8 VVV-Venlo speelt in “de Koel”, met als sponsornaam Seacon Stadion. Het is met een capaciteit van 7.320 toeschouwers (plus 600 plaatsen in het bezoekersvak) het op één na kleinste stadion in de eredivisie. Er zijn twee trefwoorden van toepassing op het stadion: “gezellig” en “verouderd”.

Ten eerste het gezellige gezicht. Die gezelligheid is een uitingsvorm van het goede gedrag van veruit de meeste thuissupporters. Vrijwel iedere thuissupporter kent de weg op z’n duimpje, is bekend met andere supporters (zeker in zijn of haar vak) en kent de medewerkers van de veiligheidsorganisatie tenminste van gezicht. De menselijke maat wordt niet alleen in de hand gewerkt door de omvang van het stadion, maar ook door de bijzondere vormgeving. De Koel ligt op een heuvel. Het stadion wordt deels omringd door bomen en de spelers betreden het veld via de befaamde trap. Op de hoofdtribune staan aan de bovenkant enkele bars met toog opgesteld. Mede vanwege de bijzondere sfeer is de grondhouding van veel uitsupporters goed. Het stadion van VVV-Venlo is “anders” en dat bevalt menig uitsupporters op zich prima – los van het strenge B-regime dat wordt gehanteerd. De zichtlijnen zijn goed. Het uitvak is verouderd, maar ook bijzonder. Het gezellige VVV Venlo heeft ook geen echte vetes met andere clubs. Er zijn wel enkele beladen streekderby’s (Roda JC, MVV, Fortuna Sittard). In de eredivisie gaat het om de wedstrijden tegen Roda JC.

Ten tweede is de infrastructuur verouderd. Een belangrijk probleem bestaat uit het feit dat het onvermijdelijk is dat de uitsupporters op weg naar en van het uitvak de thuissupporters kruisen. Het stadion valt louter via één doorgaande weg te bereiken. Ondanks het gezellige karakter van thuiswedstrijden van VVV-Venlo, worden de in bepaalde opzichten forse veiligheidsmaatregelen (in het bijzonder de forse politie-inzet) mede gebaseerd op de verouderde infrastructuur.

- 2.9 Het stadion telt, pal naast het stadion, twee grote parkeerplaatsen: P1 en P2. Op loopafstand kan ook geparkeerd worden op de Postweg en de Beckerweg. Bij een (bijna) uitverkocht huis, is de parkeercapaciteit onvoldoende. Veel bezoekers parkeren hun auto’s in berm en in de belendende woonwijk. Verkeersregelaars van VVV-Venlo zien, onder toezicht van de politie, toe op de in- en uitstroom van de supporters die deze parkeerplaatsen gebruiken. Er wordt op kenteken gecontroleerd om te voorkomen dat de parkeerplaatsen overvol raken.

De website van VVV-Venlo bevat de onderstaande parkeer- en verkeersinformatie:

Parkeerbeleid thuiswedstrijden VVV-Venlo

Vanwege de verkeersdrukke bij thuiswedstrijden van VVV-Venlo is een aantal maatregelen genomen om het parkeren in de woonwijken nabij het stadion te ontmoedigen en de overlast voor de buurtbewoners te verminderen. VVV-supporters die met hun auto naar Venlo komen, wordt met nadruk gevraagd van deze parkeergelegenheid gebruik te maken. In de directe nabijheid van het stadion, circa 5 minuten lopen naar Seacon Stadion - De Koel - , zijn de Postweg en Beckersweg beschikbaar als parkeergelegenheid. Vanaf 1,5 uur voor tot circa 1 uur na de wedstrijd zullen deze wegen alleen vanuit de Kaldenkerkerweg in te rijden zijn, eenrichtingsverkeer tot aan de Leutherweg.

Op Postweg en Beckersweg kan gedurende bovenvermelde tijdstippen aan beide zijden van de weg geparkeerd worden. Bij voorkeur schuin inparkeren omdat dit de meeste parkeerplekken oplevert. Na afloop van de wedstrijd kan men op deze twee wegen uitsluitend in de richting van de Leutherweg wegrijden. Om de druk op de Kaldenkerkerweg, richting Venlo-centrum, te ontlasten zijn navolgende maatregelen van kracht:

- Autoverkeer dat vanuit de parkeerplaatsen P1 en P2 de Kaldenkerkerweg op rijdt zal na afloop van de wedstrijd uitsluitend rechts af kunnen slaan, richting Duitsland. Vervolgens kan men links afslaan Postweg of Beckersweg of via de rotonde Keulse Barrière zijn weg vervolgen.
- Verkeer dat vanuit de Merelstraat richting Kaldenkerkerweg komt zal uitsluitend rechtsaf mogen slaan, richting Venlo-centrum.

Bron: www.vvv-venlo.nl

Het uitvak kent een eigen parkeerplaats. De capaciteit hiervan is voldoende. Het is wel louter bereikbaar via de enige weg die naar het stadion leidt: de Kaldenkerkerweg. Vanwege de scheiding van de uit- en thuis supporters, vergroot dit de toch al stevige logistieke problemen. Zie het volgende punt.

- 2.10 De bereikbaarheid en ontsluiting van het stadion zorgen voor een fors logistiek probleem. Alle thuis supporters die P1 of P2 gebruiken, of die in de buurt van het stadion parkeren, rijden via de Kaldenkerkerweg naar het stadion. Dit veroorzaakt files en geregeld ook gevaarlijke verkeerssituaties. We observeerden meerdere bijna-aanrijdingen tussen auto's en tussen een auto en een fietser of voetganger. We observeerden ook ongeduld bij automobilisten. De logistieke problemen worden verergerd door de problemen bij afscherming van uit- en thuis supporters. Bij de aankomst en het vertrek van de uitsupporters, vormen politiemensen een haag. De bussen rijden daar doorheen. De gebrekkige bereikbaarheid kan ook zeer forse problemen opleveren bij ongeregelde of calamiteiten.
- 2.11 Er is een grote fietsenstalling bij het stadion. Veel thuis supporters komen op de fiets, onder meer omdat ze de verkeersdrukke voor en met name na de wedstrijd mijden. Toch is er te weinig capaciteit voor alle fietsen, want ook buiten de stalling worden op allerlei plaatsen fietsen gestald.

- 2.12 Het stadion kent een bijzondere inrichting doordat het tegen een heuvel aan ligt. Het kent aan twee zijden (lange zijde met businessplaatsen en de korte zijde met het uitvak) een staantribune, met daarboven een ring met zitplaatsen. N1 tot en met N8 zijn de businessvakken en de Z-vakken zijn de gezinstribune. De sfeertribune, met daarop de fanatieke aanhang van VVV, zijn de vakken O1 tot en met O4. Aan de andere korte zijde is het uitvak gesitueerd in W1 tot en met W3. Zie het onderstaande kaartje. Het stadion telt 9 cateringpunten. Er wordt evenementenbier geschonken.

- 2.13 De uitsupporters worden bij entree van het uitvak allemaal gefouilleerd. Dit wordt gedaan door gecertificeerde stewards van VVV-Venlo. Er leidt een zeer nauwe gang naar het uitvak en – helemaal achteraan de korte zijde – naar een sobere catering (geen bier) en dito sanitaire voorzieningen. Bij observaties staat er geregeld een forse rij voor het herentollet. Het uitvak telt staanplaatsen en zitplaatsen, zodat (oudere) uitsupporters desgewenst een zitplaats hebben. De zichtlijnen vanuit het uitvak zijn redelijk tot goed en de bijzondere positionering (tegen een heuvel) maken het vak karakteristiek. Toch is het al uitermate sober. Dit is een probleem, omdat de uitsupporters hier gedurende hun gehele verblijf in Venlo worden opgehouden. Ze mogen het vak/stadion niet uit, totdat ze collectief en onder politiebegeleiding stad en stadion verlaten. Uitsupporters die het vak of stadion (zouden) willen verlaten, worden tegengehouden, ook als er geen objectieve veiligheidsrisico's bestaan.
- 2.14 De commandoruimte is gevestigd op de businesstribune. De zichtlijnen zijn goed. De ruimte is sober en tijdens onze observaties is het er geregeld drukker bevolkt dan nodig is. Het camerasysteem is eenvoudig, maar voldoet in veel opzichten. De beelden zijn helder en het bereik is fors. Volgens onze respondenten is herkenning goed mogelijk en wordt alleen een klein stukje van de toegangsroute van uitsupporters gemist door de camera's. De beelden worden in de regel 48 uur bewaard.

- 2.15 De samenwerking tussen lokaal bestuur en club met betrekking tot het nieuwe stadion is goed. Het stadion komt zo goed als zeker op een fraaie locatie: een voormalig militair complex, waar thans – tijdens de verbouwing van het stadhuis – onder meer de burgemeester en de wethouders zetelen. De locatie ligt aan de oever van de Maas, aan de rand van het centrum, waardoor het met de fiets en de auto goed bereikbaar zal zijn. Het is geen locatie ‘ergens op een bedrijventerrein’, maar een mooie centrale en toch rustige plaats. Die locatie helpt bij het behoud van het historische karakter van de club en een groter stadion biedt verdere mogelijkheden voor de groei van de club. Het nieuwe stadion vergt in feite voetbal in de eredivisie. Door deze ontwikkelingen bij VVV-Venlo neemt de concurrentie in het zogenoemde rechtersrijtje van de eredivisie verder toe. VVV-Venlo zal zich met een nieuw stadion volop in die strijd kunnen en moeten mengen.

3. Voetbalveiligheid: samenwerking en inzet

Samenwerking

- 3.1 Op strategisch en beleidsniveau zijn er – behoudens de besluitvorming over het nieuwe stadion – in hoge mate twee circuits met eigen opvattingen en beelden.

Het eerste en belangrijkste circuit is dat van de autoriteiten en de hoogste politiechefs op strategisch niveau. De driehoek, met de burgemeester als voorzitter, heeft de strategische uitgangspunten bepaald. De belangrijkste zijn: alle thuiswedstrijden een B-wedstrijd, (dus) altijd een auto- of buscombi, in combinatie met een zeer stevige politie-inzet die het mogelijk maakt om bij aankomst en vertrek van uitsupporters de twee supporterskampen van elkaar te scheiden en vrij baan te maken voor de bussen van uitsupporters (en spelersbus van de tegenpartij). Door de combinatie van een verouderd stadion met een ongelukkige ligging (via een weg aan één kant bereikbaar), een veiligheidsorganisatie van de club die volgens de driehoek niet “op eredivisieniveau” is gebracht, en de nodige onzekerheden over het gedrag van (uit)supporters, is door de driehoek gekozen voor de huidige (hoge) politie-inzet (zie verderop).

Het tweede circuit is dat op de werkvloer, met name bij de club en ook bij de politie. Dit circuit richt zich in essentie op de uitvoering van het strategisch vastgestelde beleid. Dat bestaat met name uit variaties die mogelijk zijn binnen de piketpalen die zijn geslagen met de algehele classificatie van thuiswedstrijden als (minimaal) B. Bij de veiligheidsorganisatie van de club bestaat het gevoel dat er geen inspraak mogelijk is in het beleid van de driehoek. De veiligheidsorganisatie van de club krijgt bijvoorbeeld niet de beschikking over risicoanalyses van de politie, ook niet als ze daarom vraagt. Zo nu en dan blijft er een politiestuk per abuis slingeren in het stadion en als clubmensen er dan notie van nemen, herkennen ze zich niet in het beeld dat wordt beschreven van (uit)supporters. Op de werkvloer bij de politie spraken we bij wedstrijdobservaties politiemensen die de omvang van de inzet ook niet konden verklaren. Dit circuit schikt zich echter naar de strategische gang van zaken. De veiligheidsorganisatie van VVV-Venlo bespreekt het met haar contactpersonen bij gemeente en politie, maar die kunnen het regime ook niet veranderen.

Er is door de afstand tussen deze twee circuits geringe feedback, maar ook beperkte informatie-uitwisseling. De inschattingen en ervaringen op de werkvloer van de club en de politie komen niet of in te geringe mate aan bod op strategisch niveau. Er bestaat geen periodiek beleidsoverleg dat kan dienen als brug tussen deze twee circuits. Andere clubs c.q. steden met een BVO in de eredivisie kennen wel zo'n overlegvorm die dient als sturingsorgaan voor de operatie en als voorportaal van strategisch overleg. Het Openbaar Ministerie is afwezig en stelt zich op het gehele voetbaldossier afstandelijk op. Het gaat bij de afstemming op beleidsniveau rondom wedstrijden om bijzonderheden bij de wedstrijd, zonder dat beleidsuitgangspunten echt worden besproken of bediscussieerd. Op hoofdlijnen staat het beleid immers vast en op beleidsniveau bestaat het gevoel dat dit van hogerhand is opgelegd.

Bij afwezigheid van beleidsoverleg is er geen ambtelijk voorportaal voor de strategische besluitvorming. Dientengevolge is de afstand tussen strategie, beleid en operatie te groot. Dit draagt bij aan de onnodig hoge politie-inzet.

- 3.2 De afstand tussen de twee genoemde circuits kan leiden tot miscommunicatie en haperende besluitvorming op kritieke momenten. Juist omdat VVV-Venlo weinig echt kritieke momenten kent, is juist dan goede communicatie tussen de verschillende partners en niveaus belangrijk. Het is daarom belangrijk om veel te leren van wedstrijden met spanningen en misverstanden, zoals de oefenwedstrijd VVV-Venlo – Feyenoord. Toch is er geen goede (schriftelijke) evaluatie van deze wedstrijd gemaakt en in vierhoeksverband besproken.
- 3.3 Venlo kent een commissie stadionverboden. Namens VVV-Venlo zitten hier de VC (vz.), de plv. VC en een beleidsmedewerker in. Daarnaast telt de commissie een juriste (een extern lid) en een vertegenwoordiger van de supportersvereniging. De politie maakt ook deel uit van deze commissie, maar is “meestal niet aanwezig”. Na een aanhouding of na regelovertreding wordt een supporter uitgenodigd om naar de commissie te komen. Er zijn weliswaar nauwelijks stadionverboden, maar de commissie is een verlengstuk van het “vriendelijke maar directe *no nonsense* beleid” van de club. Het lidmaatschap van de vertegenwoordiger van de supportersvereniging als voorzitter van de commissie stadionverboden is bijzonder. Het is mogelijk omdat er zelden of nooit heftige incidenten en dito (belangen-)conflicten plaatsvinden. Indien dit wel zo zou zijn, zou de positie van de supportersvereniging in de commissie stadionverboden al snel onmogelijk worden.
- 3.4 In de eredivisie krijgt elke thuiswedstrijd het predicaat B. Daarbinnen wordt gevarieerd: “ook de inzetscenario’s kunnen naar aanleiding van binnengekomen informatie ad-hoc bijgesteld worden”.
- 3.5 Tijdens de wedstrijd worden verschillende maatregelen doorgevoerd, die deels ook zijn opgenomen in het convenant. Belangrijke maatregelen zijn:
 - Er wordt strenger gecontroleerd op uitsupporters die kaartjes kopen voor plaatsen elders in het stadion. Het verbod op doorverkoop is bekend gemaakt via de website en is opgenomen in het huishoudelijk reglement. De neiging van uitsupporters om andere kaartjes te kopen, buiten het uitvak, houdt verband met het strenge regime voor uitsupporters, o.a. geen mogelijkheden om vooraf het centrum van Venlo te bezoeken. Zogenaemde ‘vroege bussen’ (uitsupporters die eerder afreizen om in de aanloop naar de wedstrijd te winkelen, horeca te bezoeken of te eten in de stad waar hun club speelt) worden verboden, om bezoek aan de binnenstad door uitsupporters zoveel mogelijk te voorkomen. Dit leidt tot onbegrip bij uitsupporters met een goede reputatie en daarop gebaseerd zelfbeeld, getuige onder meer websites van supporters die vorig seizoen hun club bij een uitwedstrijd in Venlo hebben ondersteund (en zich goed hebben gedragen).

- Er wordt naar gestreefd om de kaartverkoop zoveel mogelijk te laten verzorgen door de bezoekende club op hun thuislocatie. Voor clubs met een aanhang die gespreid over het land woont, wordt Venray benut als op- en overstaplocatie. Uitsupporters kunnen daar hun auto parkeren, krijgen een toegangsbewijs en reizen per bus af naar het uitvak van VVV. Deze regeling is in het seizoen 2009-2010 onder meer toegepast bij de thuiswedstrijden van VVV-Venlo tegen Feyenoord en FC Twente.
- Het fouilleren van de bezoekers van het zogenoemde sfeervak is aangescherpt, nadat het lokaal bestuur kritiek had geuit op de wijze waarop politie en club hier in het seizoen 2008-2009 gestalte aan hadden gegeven. Bij observaties zien we een volledige (100%) controle in de sfeervakken (vakken O1 tot en met O4) en in het uitvak. Een één op één fouillering van de Oosttribune was een voorwaarde van de KNVB om hier staanplaatsen te maken.
- Er wordt geen alcohol geschonken in het uitvak. De rest van het stadion telt negen verkooppunten. Daar wordt evenementenbier verkocht. Het ordepersoneel van VVV-Venlo weigert dronken of gedrogeerde supporters de toegang tot het stadion. VVV-Venlo kan bij wedstrijden – in overleg met de partners – de verkoop en het gebruik van alcohol binnen het stadion verbieden overeenkomstig de voorschriften van de KNVB. VVV-Venlo draagt dan zorg voor de communicatie aangaande het verbod richting publiek en zakelijke bezoekers (businessroomhouders). Het ordepersoneel van VVV-Venlo controleert of het verbod niet overtreden wordt. VVV-Venlo draagt er samen met de officiële supportersvereniging zorg voor dat tijdens het vervoer van supporters naar uitwedstrijden op de heenreis geen alcohol en drugs gebruikt worden.
- De politie ondersteunt VVV-Venlo bij het weigeren van de toegang van dronken of gedrogeerde supporters door de stewardorganisatie. Er zal proces-verbaal worden opgemaakt tegen personen die in het bezit zijn van harddrugs dan wel tegen personen die onder invloed van drugs en/of alcohol overlast veroorzaken. Er wordt zelden geverbaliseerd.
- Indien een persoon met een stadionverbod in het stadion aanwezig is, wordt door de politie proces-verbaal opgemaakt ter zake van overtreding van artikel 138 van het Wetboek van Strafrecht (huisvredebreuk).
- De standaardprocedure verbaal geweld maakt deel uit van het wedstrijd-draaiboek. Tegen supporters die zich rondom voetbalwedstrijden door middel van spreekkoren en/of spandoeken kwetsend, discriminerend en/of racistisch uitlaten, wordt door VVV-Venlo en de politie zo mogelijk repressief opgetreden. Indien repressief optreden niet (direct) mogelijk is, wordt VVV-Venlo ondersteund bij het identificeren van de verantwoordelijke personen teneinde over te gaan tot het opleggen van een stadionverbod.

VVV-Venlo voegt wat spreekkoren betreft de daad bij het woord, zo bleek op 11 september 2010. Op die dag legt scheidsrechter Tom van Sichem namelijk de wedstrijd VVV - FC Twente bij een 2-1 voorsprong voor de landskampioen stil. Dat gebeurde op verzoek van de leiding van de Venlose club na herhaaldelijke spreekkoren van de eigen aanhang in richting van de scheidsrechter. Even voor de staking riep de stadionspeaker het Venlose publiek al op zich te onthouden van kwetsende spreekkoren richting de leidsman. Uiteindelijk besloot de Venlose loco-burgemeester dat het duel weer doorgang kon vinden. Om 20.58 uur werd de wedstrijd na een pauze van een klein half uur weer hervat. Het bleef 1-2. VVV-Venlo wil graag een keurige club blijven, zo schreef De Limburger een dag later. De krant citeert trainer Van Dijk: "Vandaar dat ons bestuur de scheidsrechter heeft gevraagd het duel enige tijd stil te leggen. Ik begrijp dat", aldus de trainer na afloop. De spreekkoren begonnen nadat Van Sichem weigerde de thuisclub een (tweede) strafschoep te geven. De Limburger:

"Het was een penalty", aldus Van Dijk. "Dat is echter geen aanleiding om je op de tribune op deze manier uit te laten". Van Dijk wilde vervolgens het publiek toespreken. (...) "Helaas deed de microfoon het niet". Dat Van Sichem vervolgens na het hervatten van de wedstrijd geen extra tijd bijtrok, was volgens Van Dijk opvallend. "Maar het is zijn beslissing. Ik zeg daar verder niets over". Voorzitter Hai Berden van VVV lichtte zijn houding als volgt toe: "We wilden niet wachten tot de situatie verder zou escaleren. Daar is niemand bij gebaat. We hebben daarom een signaal gegeven. Misschien is het goed dat we er ons samen op gaan bezinnen hoe we in de toekomst met dit soort zaken moeten omgaan". (Dagblad De Limburger, 12 september 2010).

- 3.6 In de zomer van 2008 wordt geconcludeerd dat de laatste calamiteitenoefening dateert uit 2003. Dit is in strijd met de regel dat dit tenminste eens in de twee jaar gebeurt. Inmiddels is er een calamiteitenoefening gehouden, te weten op 23 maart 2009.

De veiligheidsorganisatie van VVV-Venlo

- 3.7 De veiligheidsorganisatie van VVV-Venlo is als volgt samengesteld:
- In het bestuur heeft de directeur Algemeen Zaken/vicevoorzitter veiligheid in portefeuille. Hij heeft onder andere iedere dinsdag voor een thuiswedstrijd overleg met de VC en plv. VC.
 - De VC heeft een arbeidscontract van vijftien uur per week en de plv. VC een contract van twaalf uur per week. In de praktijk werken ze beduidend meer uren per week.
 - De VC's worden ondersteund door een administratief medewerker van de club.
 - Er zijn 2 stewardcoördinatoren, 8 hoofdstewards en 64 stewards, die werken op vrijwillige basis.

De veiligheidsorganisatie van VVV is kwetsbaar en vitaal tegelijkertijd. De vitaliteit houdt verband met het profiel van de twee VC's. Ze hebben gewerkt bij de Koninklijke Marechaussee. Ze hebben geleerd op te treden bij ongeregelde heden, ook operationeel, en ze hebben beleidsfuncties bekleed. De VC's kunnen derhalve gemakkelijk schakelen van operatie naar beleid. In de communicatie met supporters zijn ze sterk en bij incidentele (dreigende) ongeregelde heden houden ze het hoofd koel – voorbeeld van doortastendheid van VC op kritiek moment bij oefenwedstrijd VVV-Venlo – Feyenoord (zie 2.6). De kwetsbaarheid heeft te maken met de leeftijd van de twee gepensioneerde mannen. Het zou verstandig zijn als ze een jonge VC wegwijs zouden maken. Tegelijkertijd zouden de kennis en ervaring van de VC's ook beter benut kunnen en moeten worden in periodiek beleidsoverleg en bij strategiebepaling in de driehoek. We zijn het dus ten dele eens met politie- en gemeenterespondenten die spreken over een kwetsbare veiligheidsorganisatie, maar die kwetsbaarheid houdt mede verband met de afwezigheid van vierhoeksverhoudingen op beleidsniveau. De grote ervaringskennis van de VC en plv. VC kan veel beter worden benut op beleidsniveau en bij strategische besluiten.

- 3.8 Er is een Supportersadviesraad (SAR). In de SAR worden thema's besproken als sfeeracties, vervoer naar uitwedstrijden, catering in het stadion, de ontwikkeling van een nieuw stadion en veiligheidsthema's (vuurwerk, foullering, etc.). De SAR komt ongeveer vier keer per seizoen bijeen. De SAR bestaat uit vertegenwoordigers van de club en vertegenwoordiging vanuit de supporters. De SAR wordt door de club benut om supporters te betrekken bij (de achtergronden en uitleg van) het beleid. De SAR is geen podium voor besluitvorming over verschillende thema's, maar dient vooral als instrument om beelden en zienswijzen uit te wisselen.
- 3.9 VVV-Venlo is geworteld in de sociale omgeving in en rondom Venlo. De afstand tussen spelers, bestuur en supporters is klein. Ook letterlijk, want in het stadion passeren ze elkaar op een reguliere dag meerdere keren. Deze maatschappelijke binding komt onder meer tot uitdrukking in de nodige preventieve of maatschappelijke projecten waaraan de club deelneemt, onder meer 'Scoren voor gezondheid' en een bibliotheekproject. Voor dit soort projecten is een stichting opgericht: VIA VVV.

De personele inzet

- 3.10 VVV-Venlo zet bij thuiswedstrijden 72 stewards in: 8 hoofdstewards en 64 stewards. Er zijn twee stewardcoördinatoren. Er wordt gebruikgemaakt van stewards van andere clubs, waaronder Fortuna Sittard en Helmond Sport. De stewards krijgen een vrijwilligersvergoeding. Er worden daarnaast 25 beveiligers van het bedrijf NOPTRA ingezet en er zijn verkeersregelaars van een ROC.

De wijze waarop de stewards foulleren, is een jaar geleden aangescherpt. De club geeft toe dat dit nodig was en dat het nu wordt bewaakt. Het overgrote deel van de stewards toont zich bekend met de thuisupporters en omgekeerd. Dit betekent dat er beperkt ruimte is om anoniem streken uit te halen. De sociale controle is daarmee fors, te meer omdat een groot aantal supporters

vanwege leeftijd, houding en jarenlang goed gedrag met een op service gerichte houding kan worden bejegend. Dit gebeurt dan ook. Tijdens onze observaties viel het op dat de stewards dezelfde kleuren dragen als de supporters. Op camerabeelden is het verschil soms moeilijk te zien. Bij eventuele hectische situaties zou verwarring kunnen ontstaan over iemands rol: supporter of steward. Dit probleem is gesignaleerd. Sinds de start van het seizoen 2010-2011 dragen stewards kleding met opvallende, rode kleuren.

- 3.11 De politie-inzet is fors. De redenen daarvan hebben we hiervoor vermeld. Door de jaren heen wisselt de inzet, hetgeen logischerwijs mede wordt bepaald door het niveau waarop VVV-Venlo speelt: eerste of eredivisie. In het seizoen 2009-2010 was de politie-inzet getalsmatig als volgt bij de thuiswedstrijden:

ADO	68 fte	RKC Waalwijk	54 fte
FC Groningen	43 fte	Feyenoord	121 fte
Heracles Almelo	44 fte	SC Heerenveen	p.m.
Ajax	76 fte	Vitesse	61 fte
ADO (beker)	81 fte	AZ	40 fte
Roda JC	82 fte	FC Utrecht	73 fte
NAC Breda	85 fte	FC Twente	91 fte
Sparta Rotterdam	45 fte	N.E.C.	85 fte
Willem II	62 fte		

Om het verschil te duiden, laten we hieronder de politie-inzet zien tijdens het laatste seizoen (2008-2009) in de eerste divisie:

Go Ahead Eagles	49 fte	RBC	27 fte
FC Zwolle	27 fte	Eindhoven	30 fte
FC Den Bosch	67 fte	Cambuur Leeuwarden	29 fte
FC Oss	26 fte	Dordrecht	33 fte
Excelsior	26 fte	Helmond	38 fte
Telstar	24 fte	RKC	29 fte
Veendam	22 fte	Emmen	26 fte
AGOVV	22 fte	Haarlem	44 fte
Fortuna Sittard	34 fte	Omniworld	29 fte
MVV	116 fte		

- 3.12 De hoge politie-inzet is niet volledig verbonden met praktische functies die het personeel vervult. We spreken van een onnodig hoge politie-inzet. Een belangrijke taak is afscherming van uit- en thuis supporters bij aankomst en vertrek. Voor het overige stelt de politiemacht zich afstandelijk controlerend op. Het dominante beeld is dat van een politie die aanwezig is, maar verder afwacht. Er is opvallend veel politie in het stadion aanwezig. Een groot deel van het politiepersoneel keek bij onze observaties ongeveer tachtig minuten lang naar de wedstrijd, in de overloop bovenaan de hoofdtribune, tussen de zitplaatsen en de bars.

Dit wijkt af van de landelijk gangbare beleidslijn dat de politie terughoudend is bij inzet en aanwezigheid in het stadion. De overmacht aan politie biedt zekerheid, maar brengt ook nadelen met zich mee. In de eerste plaats leidt het tot passiviteit van veel agenten gedurende een groot deel van de voetbal dienst. In de tweede plaats wekt de 'blauwe macht' bij supporters de indruk dat er iets mis is of iets kan gebeuren of het geeft gewoonweg een onprettig gevoel.

4. Hoofdconclusies en aanbevelingen

Hoofdconclusies

- 4.1 In ongeveer een decennium tijd heeft VVV-Venlo grote vooruitgang geboekt: van de kelder van de eerste divisie naar de eredivisie, een toename van het aantal toeschouwers, een 'gezonde' financiële positie en een 'goed' imago dat mede is gebaseerd op het hoge veiligheidsniveau. Dit is een prestatie van BVO, gemeente, justitie en politie die trots stemt. Toch zijn we op onderdelen kritisch op het gevoerde veiligheidsbeleid: er zijn op het voetbaldossier twee circuits die te gescheiden van elkaar opereren en de strategiebepaling verloopt te automatisch, hetgeen onder meer resulteert in onnodig hoge politie-inzet.
- 4.2 Met betrekking tot het voetbaldossier zijn er in Venlo twee circuits met eigen opvattingen en beelden. Het eerste en belangrijkste circuit is dat van de autoriteiten en de hoogste politiechefs op strategisch niveau. De driehoek, met de burgemeester als voorzitter, heeft de strategische uitgangspunten bepaald. De belangrijkste zijn: alle thuiswedstrijden (minimaal) een B-wedstrijd, (dus) altijd een auto- of buscombi, in combinatie met een stevige politie-inzet. Het tweede circuit is dat op de werkvloer, met name bij de club en ook bij de politie. Dit circuit richt zich in essentie op de uitvoering van het strategisch vastgestelde beleid. Dat bestaat met name uit variaties die mogelijk zijn binnen de piketpalen die zijn geslagen voor de risicoclassificatie van thuiswedstrijden. Bij de veiligheidsorganisatie van de club bestaat het gevoel dat er geen inspraak mogelijk is in het beleid van de driehoek. De veiligheidsorganisatie van de club krijgt bijvoorbeeld niet de beschikking over risicoanalyses van de politie. Er is door de afstand tussen deze twee circuits geringe feedback, maar ook beperkte informatie-uitwisseling. De inschattingen en ervaringen op de werkvloer van de club en van de politie komen niet of in te geringe mate aan bod op strategisch niveau. Er bestaat geen periodiek beleidsoverleg in vierhoeksverband dat kan dienen als brug tussen deze twee circuits. Bij afwezigheid van beleidsoverleg is er geen ambtelijk voorportaal voor de strategische besluitvorming.
- 4.3 In de twee circuits bestaan uiteenlopende meningen over VVV-supporters. Er bestaat wel overeenstemming over het feit dat de ruime meerderheid van de VVV-supporters zich goed gedraagt. De meningen lopen uiteen over de harde kern, die bestaat uit de Casual Crew Venlo (CCV) en de zogenoemde Tunnelgroep. Volgens het eerste beeld (van de veiligheidsorganisatie van de club) is veel, zo niet alles, onder controle. Het tweede beeld is dat er wel degelijk relevante risico's bestaan. Dit is het beeld dat ons wordt geschetst door het beleidsniveau van de politie en dat we deels ook aantreffen in wedstrijddraaiboeken.
- De twee verschillende perspectieven kunnen voortbestaan bij afwezigheid van een gemeenschappelijke strategie- en standpuntbepaling op basis van een schriftelijke analyse van het lokale hooliganisme in vierhoeksverband. Over en weer worden nu afwijkende verhalen verteld die van invloed zijn op de maatregelen die afzonderlijke partijen nemen en die doorwerken in oordelen over het optreden van partners.

Hoewel de Venlose situatie overzichtelijk genoeg is om onder vierhoekspartners een gedeeld beeld te vormen over (probleem)supporters en incidenten, gebeurt dit nu niet.

- 4.4 De grote afstand tussen strategie, beleid en operatie draagt bij aan de onnodig hoge politie-inzet. De infrastructuur vraagt om personele inzet, maar de politie-inzet die momenteel wordt gehanteerd, houdt onvoldoende rekening met het redelijk tot goede supportersprofiel van VVV-Venlo en met de goede intenties waarmee vele uitsupporters naar het "bijzondere" stadion van VVV-Venlo afreizen.
- 4.5 De afstand tussen de twee genoemde circuits kan leiden tot miscommunicatie en haperende besluitvorming op kritieke momenten. Juist omdat VVV-Venlo weinig echt kritieke momenten kent, is juist dan goede communicatie tussen de verschillende partners en niveaus belangrijk en lastig.

Aanbevelingen

- 4.6 Op het dossier voetbalveiligheid is de afstand tussen strategie, beleid en operatie te groot in Venlo. Het is cruciaal dat dit wordt verkleind. We raden daarom aan om op beleidsniveau een periodiek vierhoeksoverleg in het leven te roepen. Dat overleg dient te zorgen voor voorbereiding van de strategische besluitvorming, voor de organisatie en aansturing van de uitvoering en voor invloedrijke inspraak vanaf beleidsniveau en uitvoerend niveau op de strategische besluitvorming. Daarbij dienen onder meer de volgende taken ter hand te worden genomen:
 - Het opstellen van een gemeenschappelijke analyse van de harde kern. Dit dient te worden besproken en er dient een gedegen en gedeeld beeld te ontstaan;
 - Het – op basis van bovenstaande analyse – opstellen van een aangescherpte en gedeelde algemene risicoanalyse van de thuiswedstrijden van VVV-Venlo. Die dient te worden geconcretiseerd in gemeenschappelijke risicoanalyses;
 - Op basis van het bovenstaande is het mogelijk beleid te formuleren waarmee de politie-inzet omlaag gaat, zonder dat dit resulteert in hogere of onverantwoorde risico's;
 - Aldus kan worden gebouwd aan een veiligheidsbeleid dat meer maatwerk mogelijk maakt, onder meer bij risicoclassificatie en bij de bejegening van uitsupporters.
- 4.7 Enkele sleutelfiguren zijn op dit moment belangrijk voor een goede operatie. Naast politiemensen, betreft het de VC en plv. VC van de club. Deze laatste twee beschikken over veel (nuttige) ervaringskennis. Het is belangrijk dat die wordt overgedragen binnen de club, in de komende jaren mogelijk ook aan een (gedeeltelijke) opvolger.

Bijlage - verantwoording Audit

Geïnterviewde personen

Hai Berden	(VVV-Venlo, voorzitter)
Hubert Bruls	(burgemeester)
Rolien Hovens	(gemeenteambtenaar, voetbalzaken)
Hans Huys	(Supportersvereniging VVV-Venlo, voorzitter)
Huub Simons	(regiopolitie Limburg-Noord, commandant stadion)
Jan Stroeke	(Openbaar Ministerie, parketsecretaris)
Mathieu Thijssen	(VVV-Venlo, plv. Veiligheidscoördinator)
Ad van Varik	(VVV-Venlo, Veiligheidscoördinator)

Geraadpleegde documenten

Convenant Betaald Voetbal Venlo, seizoen 2010-2011
Notulen vergaderingen voetbaldriehoek
Notulen bijeenkomsten Supportersadviesraad
Draaiboeken wedstrijden VVV-Twente (3 april 2010) en VVV-PSV (28 maart 2010)
Factsheet 'Informatie Veiligheidsorganisatie van VVV-Venlo'
Diverse websites over en van VVV-Venlo
Plattegrond Seacon Stadion – De Koel
VoetbalVolgSysteem (VVS): stadionverboden, thuisgedrag en uitgedrag

Observaties en activiteiten

Wedstrijdbezoek VVV-Venlo – PSV (28 maart 2010)

met als aandachtspunten:

- Briefing Politie
- Commandoruimte
- Parkeerplaatsen
- Aankomst en vertrek (uit)supporters
- Controle supporters
- Politie-inzet
- Bezoekersvak

Wedstrijdbezoek VVV-Venlo – FC Twente (3 april 2010)

met als aandachtspunten:

- Briefing stewards
- Gang van zaken in het centrum, voorafgaand aan de wedstrijd
- Commandoruimte
- Parkeerplaatsen
- Aankomst en vertrek (uit)supporters
- Controle supporters
- Politie-inzet
- Bezoekersvak

